

Bevarandeplan för Natura 2000-området

SE0540275 Segerstad Storegården

Natura 2000

Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000 -områden bygger på krav som finns i EU:s fågeldirektiv och art- och habitat-direktiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livs-miljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EU:s fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom utpekandet åtar sig länderna att de utpekade värdena i områdena ska bevaras långsiktigt. Natura 2000-nätverket är en av hörnstenarna i EU:s arbete för att bevara biologisk mångfald. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och sammanlagt cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitat-direktivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar regelbundet cirka 60 av fågeldirektivets fåglar i vårt land.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000- område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta ska göras i särskilda bevarandeplaner eller i en skötselplan om området även är naturreservat. I planen ska det finnas en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras och bidra till gynnsam bevarandestatus. Hot mot Natura 2000-områdets arter och naturtyper, och behov av bevarandeåtgärder, t ex skydd eller skötsel, ska beskrivas. Informationen ska underlätta förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken.

Bevarandeplanen ska fastställas av Länsstyrelsen, som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar för området ändras. Den ska tas fram och hållas aktuell i dialog med berörda intressenter, och det är värdefullt om den som har ny information kontaktar Länsstyrelsen. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. För formell reglering av skydd eller skötsel kan andra beslut behövas, t ex skyddsbeslut för naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller inom Natura 2000.

I bevarandeplanen redovisas gränser, naturtyper och arter enligt bästa tillgängliga kunskap. I de fall där ny kunskap har till kommit, har Länsstyrelsen för avsikt att föreslå dessa ändringar till regeringen när nästa tillfälle ges. Vid förvaltning och tillståndsprövning utgår man ifrån i verkligheten förekommande naturtyper, varför det är nödvändigt att bevarandeplanen redovisar dessa, även om de inte har hunnit beslutas av regeringen.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet.

Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen.

Mer information finns hos Länsstyrelsen, läs på webben eller kontakta en handläggare.

Kartor

Information om naturtypers utbredning och arter i ett enskilt område går att hitta med hjälp av kartverktyget Skyddad natur. Det kan nås på Naturvårdsverkets hemsida genom att söka på ”kartverktyget skyddad natur”. I kartverktyget söker du upp aktuellt område och klickar på namnet för mer information.

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Lena Smith

Bevarandeplan för Natura 2000-området

SE0540275 Segerstad Storegården

Kommun: Falköping

Områdets totala areal: 0,36 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: 2016-12-12

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2016-12-21

Markägarförhållanden:

Privat.

Regeringsbeslut, historik:

SPA: Nej, pSCI: 2001-06-01, SCI: 2005-01-01, SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut M2010/4648/Nm

Naturtyper och arter som ska bevaras i området:

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

6510 - Slåtterängar i låglandet

Bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området.

Prioriterade bevarandevärden: I Natura 2000-området Segerstad Storegården är det prioriterade bevarandevärdet bevarande och utvecklande av slåtterängen med dess torrängsflora.

Motivering: Stäppartade torrängar förekommer endast på ett fåtal ställen i landet. Denna slåtteräng har örtrik torrängsvegetation med många olika hävdgynnade arter.

Prioriterade åtgärder: Årlig slåtter med efterbete och vissa år naturvårdsbränning av markens fältskikt. Upprättande av ett naturvårdsavtal är av stor vikt för regelbunden skötsel av området.

Beskrivning av området

Natura 2000-området Segerstad Storegården ligger norr om Valltorp utmed vägen mot Systra kvarn. Området är känt som "Hällkistan i Segerstad" då det i slåtterängen finns en fornlämning,

en stenkammargrav, vilken dock är kraftigt skadad på grund av tidigare omrörning av markskiktet och grustäkt. Landskapet är kuperat och området utgörs av en ganska hög kulle med en flora som är betespräglad. Natura 2000-området ligger inom ett regionalt värdefullt odlingslandskap, Södra Kyrketorp, samt inom det s.k. kambrosiluumrådet.

Natura 2000-området är så gott som helt ljusöppet men skuggas delvis av en trädridå längs vägen i nordväst. Trädridån består av björk och asp samt aspaly. I övrigt finns enstaka enbuskar och hägg. Nordöstra delen är kvävepåverkad och utgörs av kultiverad fodermark, den har tidigare varit ohävdad åkertisteläng. Fältskiktet är på vissa ställen i slåtterängen kvävepåverkat med riklig förekomst av knylhavre och andra ohävdarter. Tidigare fanns ett 1950-talsupplag med block inom området, osäkert om det fortfarande ligger kvar. Området är rikt på hävdgynnade arter varav några av de intressantaste är; backklöver (rödlistad NT), backsippa (VU, fridlyst), backtimjan (NT), gullviva (fridlyst), jordtistel (NT), klasefibbla (NT) och sommarfibbla (NT).

Tidigare slogs enbart området kring fornlämningen, av Falköpings kommun, och det avslagna gräset lämnades kvar på marken. Länsstyrelsens förvaltningsenhet har sedan något år tillbaka planerat för en intensivare hävd av området. I år (2016) genomförde förvaltningsenhetens arbetslag flera skötselåtgärder, naturvårdsbränning och röjning av aspaly under mars månad samt slåtter i augusti. Ett naturvårdsavtal är på väg att upprättas med markägaren för fortsatt skötsel av området.

I anslutning till Natura-2000-området finns en mindre kulle med gånggrift och blodnäva som borde skötas för att därigenom vara både potentiellt spridningsområde för torrängsfloran samt spridningskälla för densamma.

Vad kan påverka negativt

Hot mot slåtterängar i låglandet samt dess torrängsarter är ohävd, felaktig hävd, igenväxning, gödsling, kvävenedfall, kemiska gifter, upplag, schaktning, bortodling, trädplantering samt isolering/fragmentering mm.

Bevarandeåtgärder

Förutom vad som i övrigt gäller enligt miljöbalken och annan miljölagstiftning krävs tillstånd för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Tillstånd krävs inte för verksamheter och åtgärder som direkt hänger samman med eller är nödvändiga för skötseln och förvaltningen av det berörda området (7 kap 28 a § miljöbalken). Om en verksamhet/åtgärd påverkar ett Natura 2000-område så kan denna vara tillståndspliktig även om den utförs utanför Natura 2000-området.

- Inget förordnande om skydd utöver Natura 2000 finns.

- Ett naturvårdsavtal bör upprättas för att säkra långsiktig skötsel av Natura 2000-området. Viktigt är att skötseln följs upp årligen. Miljöstöd för skötseln har inte sökts, slåtterängen utgör inget jordbruksblock.

- Skötsel: Skötsel ska ske med årlig slåtter samt röjning av sly vid behov. Vissa år kan även naturvårdsbränning av slåtterängen vara lämpligt. Eventuella sentida upplag av skrotsten bör tas bort.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000 - naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

6510 - Slätterängar i låglandet

Areal: 0,34 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Så gott som hela Natura 2000-området består av slätteräng, 6510, utom en mindre del i nordost är kultiverad fodermark. Vegetationstypen är stäppartad torräng - betesvarianten, vilken successivt övergår i Dracocephalum-typen (drakblomme-typen) och i de friskaste mest låglänta partierna även en gräsrik ohävdsvariant. I den örtrika torrängen förekommer följande indikatorarter för stäppartad torräng; backklöver (rödlistad NT), backruta, backskafting, brudbröd, darrgräs, flentimotej och ängshavre. Övriga hävdgynnade arter som förekommer är bl.a. backsippa (VU, fridlyst), backsmultron, baktimjan (NT), bockrot, gullviva (fridlyst), gulmåra, jordtistel (NT), klasefibbla (NT), kärringtand, liten blåklocka, luddhavre, lundtrav, prästkrage, rödklint, rödkämpar, stor blåklocka, småfingerört, sommarfibbla (NT), svartkämpar, vädtklint. Ohävdarter som hundäxing, hundkäx, knylhavre förekommer även. Örtrikedomen har på senare år ökat som svar på intensivare hävd.

Generell beskrivning av naturtypen: Artrika, torra – friska, hävdpräglade ängar. Naturtypen har utvecklats genom lång kontinuitet av slätterängsskötsel (och ofta även använts som betesmark på senare tid). Krontäckning av träd och buskar är 0 – 30%. Hävdgynnade arter ska finnas. Typiska arter (kärnväxter) är: kattfot, slättergubbe, slätterfibbla, ormrot, darrgräs, Jungfru Marie nycklar, nattviol, prästkrage, jungfrulin, svinrot, rödklint, ängsnycklar, hirsstarr, pillerstarr m.fl. samt (fjärilar): ängspärlemorfjäril, skogsvisslare, vitfläckig guldvinge, slättergräsfjäril, skogsnätfjäril, ängsblåvinge, smultronvisslare m.fl.

Naturtypen är känslig för igenväxning, ökad beskuggning, uppluckrad gräsvål samt konkurrens från ohävdarter och främmande arter. Naturtypen är även känslig för förändringar i ansluten grundvattenförekomst, fragmentering och för minskade populationer av karaktäristiska och typiska arter.

Bevarandemål

Arealen Slätterängar i låglandet (6510) ska vara minst 0,34 hektar. Regelbunden slåtter, vid traditionell tidpunkt, och efterbete ska påverka gräsmarken. Ingen skadlig ansamling av förna (t.ex. fjorårsgräs) ska finnas i området efter vegetationsperiodens slut. Naturtypen ska ha en ostörd hydrologi. Näringsstatusen i marken ska vara naturlig. Ingen antropogen näringstillförsel, inklusive tillskottsutfodring av betesdjur eller sambete med vall, ska förekomma. Krontäckningen av träd och buskar ska saknas eller vara liten. Varken vedartad eller örtartad (t.ex. knylhavre, hundäxing) igenväxningsvegetation ska förekomma mer än i begränsad utsträckning. För naturtypen främmande arter ska inte förekomma. Enstaka värdefulla busksnår, bryn, stenmurar etc. samt enstaka värdefulla träd som t.ex. bärande och blommande träd, hagmarksträd, hamlade träd, hålträd, grova träd ska finnas. Främmande och/eller invasiva arter av örter, buskar och träd ska inte förekomma. Artsammansättningen i fält- och bottenskiktet ska vara naturlig/karaktäristisk för naturtypen med slättermarksarter. Det ska finnas typiska och karaktäristiska arter inom följande grupper: kärnväxter (allmän-rikligt); insekter (tämligen allmänt). Det ska finnas födoresurser såsom pollen- och nektarresurser som kan utnyttjas av framförallt olika fjärilsarter.

Bevarandeåtgärder

- Välbevarad grundvattenstatus är en viktig förutsättning för att naturtypen ska ha fortsatt höga bevarandevärden.

Se även den allmänna beskrivningen under rubriken: Bevarandeåtgärder.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet är gynnsamt i den södra halvan av området och icke gynnsamt i den nordöstra. Den nordöstra delen är kvävepåverkad men bör med tiden och med regelbunden hävd kunna utvecklas mot fullgod naturtyp.

Här finns på sikt potential för att starta upp hävd på närliggande objekt som inte är en del av Natura-2000-området.

Dokumentation

Artportalen. ArtDatabanken SLU. www.artportalen.se. Uttag 2016-08

Jordbruksverket, Ängs- och betesmarksinventeringen 2016

Länsstyrelsen i Skaraborgs län. 1994: Ängs- och hagmarker i Falköpings kommun. Rapport - 94/19.

Länsstyrelsen i Västra Götalands län. 1999: Miljöövervakning av örtrika torrängar i Skaraborg 1998. Rapport 1999:3.

Länsstyrelsen i Västra Götalands län, 2010: Stäppartade torrängar på Falbygden och i Ätradalen, inventering 2007. Rapport 2010:37

Naturvårdsverket. Art- och naturtypsvisa vägledning. www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledning/Natura-2000/.

Bilagor

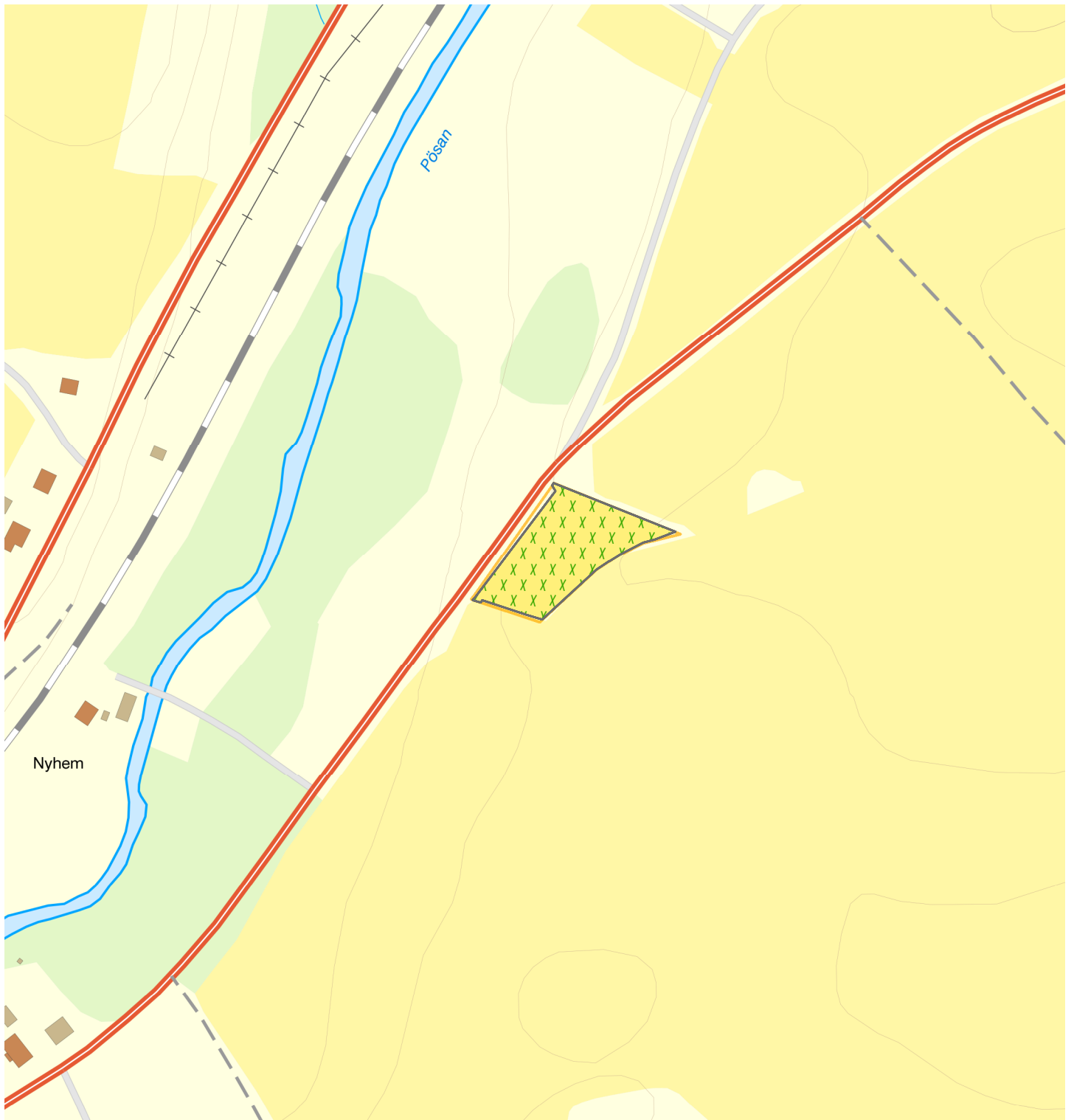
Kartor:

1. Karta som visar Natura 2000-områdets avgränsning, beslutskarta
2. Naturtypskarta

0 125 250 500 Meters

Map scale 1:10 000. Original printed 2009-01-30. Copyright Lantmäteriet 2009, dnr 106-2004/188-O.

Natura 2000-naturtypskarta, Segerstad Storegården, SE0540275, Falköpings kommun

 6510 - Slätterängar i låglandet

 Natura 2000
Habitatdirektivet

0 100 200 Meter

© Länsstyrelsen i Västra Götalands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Skala (i A4): 1:3 000

